

MKa

29.4.2015

Yleinen Teollisuusliitto
pertti.isoniemi@yt.fi

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ei-kirurgisia esteettisiä hoitoja koskevasta standardista. Tämä lausunto on valmisteltu yhdessä Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin kanssa.

Suomen Lääkäriliitto ja Duodecim pitävät viime vuosien kehitystä eurooppalaisten terveyspalveluita koskevien standardien laadinnassa huolestuttavana. Myös Eurooppalaiset lääkärijärjestöt (esim. Standing Committee of European Doctors CPME ja European Union of Medical Specialists UEMS), muiden EU-maiden kansalliset lääkärijärjestöt ja Maailman lääkäriiliitto WMA ovat vastustaneet kehitystä.

Emme pidä eurooppalaisen standardoimisjärjestö CENin tekemä terveyspalveluiden standardisointia perusteltuna, koska

- a) Terveyspalvelut, erityisesti lääkäri-potilassuhteeseen liittyvät asiat ovat lähes mahdottomia standardoitavia, koska potilaan hoitoa suunniteltaessa on hänen tilaansa ja ongelmiaan arvioitava monesta eri näkökulmasta ja etsittävä kullekin potilaalle parasta hoitoa ja hoivaa. Toisaalta on jo olemassa hyvinkin yksityiskohtaisia asiantuntijoiden tekemiä klinisiä ohjeistuksia potilashoitoon (esim. Suomessa Käypä hoito -suositukset).
- b) Pitkäaikaisiksi tarkoitetuista standardeista poiketen lääketieteellinen tieto muuttuu nopeasti. Diagnostiikan ja hoidon sisältöön kohdistuvia standardeja ei todennäköisesti pystytä ylläpitämään tutkimustiedon lisääntyessä, ja ne pahimmillaan voivat heikentää hoidon vaikuttavuutta ja turvallisuutta.
- c) CEN on yksityinen taho, jonka toimintaan ulkopuolisten osallistuminen on rajoitettua ja standardien sisältöön aktiivisesti vaikuttaminen kansallisten standardisointijärjestöjen (esim. Suomen Standardisointiliitto SFS ry) kautta on maksullista.
- d) Standardien laatiminen ei ole avointa eikä tutkimusnäyttöön perustuvaa.
- e) Standardien aihealueiden valikoituminen erityisesti terveyspalvelusektorilla on toistaiseksi ollut sattumanvaraista, yksittäisten henkilöiden tai pienten ryhmien kiinnostukseen perustuvaa.
- f) Hoidon järjestämisen osalta eurooppalaisissa standardeissa ei pystytä huomioimaan paikallisia olosuhteita, jotka voivat liittyä esimerkiksi maantieteellisiin etäisyyksiin.
- g) Komissio voi pyytää CENiä tekemään standardeja tietyistä, haluamista asioista. Komission virkamiehet ovat kytkeneet joissain yhteyksissä standardit esim. potilaiden liikkuvuutta säätelevään EU-direktiiviin, mikä voisi johtaa standardoinnin käyttämiseen kiertotienä EU-tason sääntelylle terveyspalveluista, mm. palveluiden laadusta.

Suomessa lääkärin autonomiaan kuuluu terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaan päätöksenteko potilaan tutkimukses-

ta, taudinmäärittämisestä ja siihen liittyvästä hoidosta. Hoitopäätökset tehdään yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Terveydenhuollon laadusta on yleisiä säännöksiä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja yksityisiä terveyspalveluita koskevassa laissa (152/1990). Tämän lisäksi on annettu yksityiskohtaisia laatusuosituksia.

Duodecim on yhdessä erikoislääkäriyhdistysten kanssa laatinut vuodesta 1994 lähtien Käypä hoito -suosituksia. Käypä hoito -suositukset ovat riippumattomia ja tutkimusnäyttöön perustuvia kansallisia hoitosuosituksia. Suositukset ovat sovellettavissa suomalaiseen käytäntöön ja voivat sisältää perusteltuja kannanottoja sellaisistakin merkittävistä terveydenhuollon kysymyksistä, joista ei ole tieteellistä näyttöä tai joista sitä ei voida saada. Käypä hoito -suositusten avulla voidaan parantaa hoidon laatua ja vähentää hoitokäytäntöjen vaihtelua. Suositusten tuottamisesta vastaavat asiantuntijatyöryhmä ja Käypä hoito -toimitus julkisella rahoituksella. Suomen Lääkäriliitto ja Duodecim katsovat, että jatkossakin vastaavanlaiset kansalliset suositukset ovat oikea keino potilashoidon laadun ja turvallisuuden edistämiseksi.

Lausuttavana oleva standardi ei-kirurgisista esteettisistä hoidoista on sinänsä asiantuntevasti laadittu ja myös suomalaiset alan ammattilaiset ovat sitä olleet tekemässä. Suomen Lääkäriliitto ja Duodecim eivät kuitenkaan aiemmin tässä lausunnossa mainituista syistä puolla standardin hyväksymistä eivätkä näin ollen näe tarvetta ottaa kantaa standardiluonnoksen yksityiskohtiin. Järjestöt esittävät, että Yleinen Teollisuusliitto ottaa jatkossa edellä mainitut terveyspalveluiden standardoimiseen liittyvät näkökohdat huomioon.

Ystävällisin terveisin

Suomen Lääkäriliitto

Tuula Rajaniemi
puheenjohtaja

Heikki Pärnänen
johtaja, politiikka-toimiala

Suomalainen lääkäriseura Duodecim

Matti Rautalahti
pääsihteeri

Jorma Komulainen
päätoimittaja, Käypä hoito